

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Puumalan kunnan lausunto on esitetty tässä liitteessä 1 kokonaisuudessaan sekä kysymyskohtaisesti jäsennehtynä.

PUUMALAN KUNNAN LAUSUNTO

Puumalan kunta katsoo, että matkailuvero heikentää Itä-Suomen ja Puumalan kilpailukykyä.

Puumalan kunta suhtautuu varauksella alueellisen matkailijaveron käyttöönoton mahdollisuuteen. Paikallisten matkailuyrittäjien näkemykset ovat pääosin negatiivisia. Itä-Suomen matkailu on jo kärsinyt koronan sekä Venäjän hyökkäyssodan seurauksista ja mahdollisen uuden veron vaikutukset aiheuttavat huolta. Nähdään, että alueellinen matkailuvero heikentäisi kilpailukykyä, vääristäisi kilpailua matkailukohteiden välillä ja vaikuttaisi kielteisesti kysyntään. Veroa kerätään vain yöpyjiltä, minkä ennakoitaan vähentävän yöpymisten määrää.

Veroa ei nähdä ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä alueellamme. Ymmärrämme, että ehdotuksella haetaan tuloja korvaamaan massaturismin aiheuttamia haittoja ja se voisi auttaa kehittämään ja rahoittamaan palveluja myös paikallisille asukkaille. Tällainen vero voi olla tarpeellinen alueilla, joilla esimerkiksi Airbnb-majoitus lieveilmiöineen on noussut ongelmaksi. Puumalassa kuitenkin lyhytaikainen majoitus keskittyy vahvasti rekisteröityneisiin majoitusliikkeisiin, jotka toimivat vastuullisesti ja monet matkailuyrityksistä ovat sitoutuneita kestävään matkailuun. Alueellamme massaturismi ei ole ongelma ja päinvastoin matkailijoita kaivataan lisää. Puumala on edelläkävijä kestävässä matkailussa ja matkailun lieveilmiöitä pyritään ennaltaehkäisemään muilla keinoin kuin matkailuverolla.

Matkailuverosta voivat kärsiä pienet matkailuyrittäjät matkailijoiden valitessa toisen, verottoman kohteen. Matkailuvero voi nostaa matkan tai yöpymisen hintaa liiaksi, kun nykyisessä taloustilanteessa ostovoima on muutenkin heikentynyt ja näkyy kuluttajakäyttäytymisessä. Yrityksissä herättää huolta, että veron aiheuttamat lisäkustannukset päätyisivät matkailuyritysten maksettavaksi. On pelkona, että matkailijaveron myötä osa yhden yön majoittujista muuttuisi päiväkävijöiksi ja varaukset lyhentyisivät. Matkailijaveron saattaisi siis johtaa koko kunnan kokonaismatkailutulon pienentymiseen. Uhkana on, että vero kannustaisi majoittumaan muualla kuin matkailukohteissa, jotka ovat veron soveltamisen piirissä ja lisäisi pienten majoitusyritysten hallinnollisista taakkaa kohtuuttomasti. Osa yrittäjistä näkee, että ainoa kohde, jossa veroa voisi harkita, on Airbnb. Harvoin hyötyihin lukeutuvat Airbnb:n vääristämän kilpailutilanteen ja hallitsemattoman lyhytvuokraustoiminannon haittojen hillintä. Puumalan kunta huomauttaa, että nämä eivät ole suuressa roolissa alueellamme. Lähtökohtaisesti osa yrittäjistä pitää kannatettavana, että matkailijat rahoittavat käyttämänsä yhteistä infraa, mutta tässäkin veron kohdistaminen pelkästään majoitusyrityksiin nähdään ongelma, kun alueen matkailutulo kertyy useilta eri palvelusektoreilta.

Paikallisten yrittäjien näkemysten mukaan mahdollisen veron tulisi kohdistua korkeintaan Airbnb-tyyppiseen lyhytvuokraukseen. Vero heikentäisi vastuullisesti toimivien rekisteröityneiden majoitusliikkeiden toimintaedellytyksiä ja lisäisi hallinnollista taakkaa. Puumalan kunta ei näe veroa tarpeellisenä myöskään leirintäalueiden, vierasvenesatamien tai risteilyjen osalta alueellamme.

Mahdollisen alueellisen matkailuveron toteutuessa näemme erittäin tärkeänä, että kunnille jää päätösvalta, sovelletaanko matkailuveroa kunnan alueella ja harkintavalta, palveleeko veron käyttöönotto kestävän matkailun, paikallisten asukkaiden, yritysten tai elinvoiman tarpeita. Näemme ongelmallisena, jos kunnat ottavat alueen sisällä matkailijaveron käyttöön eri tavoin. Tämä voi vääristää kilpailutilannetta alueiden ja kuntien kesken, minkä vuoksi alueellinen koordinaatio olisi tarpeen. Matkailuvero aiheuttaa ylimääräistä hallinnollista työtä, järjestelmien ja hallinnon kustannukset tulee ottaa arvioinnissa huomioon.

Emme näe kokeiluluonteisenkaan veron tavoitteiden soveltuvan Itä-Suomeen, jossa matkailun tilannekuva on hyvin erilainen kuin esimerkiksi Lapissa. Mikäli kokeilu on välttämätöntä toteuttaa, matkailuveron tulee olla yleiskatteellista. Kuntatasolla tulisi sitoutua kuitenkin siihen, että matkailuverotulo kohdennetaan talousarviossa kestävää matkailua tukeviin kohteisiin. Esimerkkinä reitistöjen ylläpito tai hiilineutraalien matkaketjujen edistäminen.

Puumalan kunta on sitoutunut Visit Finlandin vastuullisen matkailun periaatteisiin. Puumalan luonto on ainutlaatuinen. Meille puhdas Saimaan vesistö ja pilaantumaton ympäristö on elinehto. Haluamme vaalia ja suojella kaunista luontoamme myös tulevia sukupolvia varten. Puumala on hakenut Visit Finlandin vastuullisen matkailun merkkiä ensimmäisenä Saimaan alueella. STF-merkki on matkailualueille suunnattu ohjelma, jonka avulla pystymme systemaattisesti ja pitkäjänteisesti kehittämään kestävää matkailua. Visit Puumala on koonnut yhteisen vastuullisuus sateenvarjon alle kaikki Sustainable Travel Finland -merkin saaneet paikalliset yritykset lisäten näin Puumalan tunnettuutta kestävänä matkailukohteena. Emme näe alueellista matkailuveroa välttämättömänä näiden tavoitteiden edistämiseksi. Olemme yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa onnistuneet kiitettävästi tavoitteiden edistämiseksi nykyisen verotuksen puitteissa.

Matkailulla on Puumalassa erittäin suuri merkitys työllistäjänä ja elinvoiman kannalta. Puumalan rekisteröidyissä majoitusliikkeissä oli yhteensä 33 996 yöpymisvuorokautta vuonna 2024. Puumalan kunnan alueellinen välitön matkailutulo vuodelta 2023 oli 6,803 milj. euroa. Matkailun kokonaisvaikutukset nousivat 8,96 miljoonaan euroon. Matkailijaveron olisi negatiivinen tekijä kunnan matkailumäärien ja vetovoiman kannalta.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=312e93ea-f866-4cc5-ade2-e42016d7ac40>

Alla Puumalan kunnan vastaukset kysymyksittäin lausuntopalvelu.fi:ssä.

- - Voit esittää tässä näkemyksiä matkailijaveron tarpeesta ja sen tavoitteita yleisellä tasolla.
 - Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijaveron, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä? Suhtaudumme varauksella alueellisen matkailijaveron käyttöönoton mahdollisuuteen. Paikallisten matkailuyrittäjien näkemykset ovat pääosin negatiivisia. Itä-Suomen matkailu on

jo kärsinyt koronan sekä Venäjän hyökkäyssodan seurauksista ja mahdollisen uuden veron vaikutukset aiheuttavat huolta. Nähdään, että alueellinen matkailuvero heikentäisi kilpailukykyä, vääristäisi kilpailua matkailukohteiden välillä ja vaikuttaisi kielteisesti kysyntään. Veroa kerätään vain yöpyjiltä, minkä ennakoidaan vähentävän yöpymisten määrää. Veroa ei nähdä ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä alueellamme. Ymmärrämme, että ehdotuksella haetaan tuloja korvaamaan massaturismin aiheuttamia haittoja ja se voisi auttaa kehittämään ja rahoittamaan palveluja myös paikallisille asukkaille. Tällainen vero voi olla tarpeellinen alueilla, joilla esimerkiksi Airbnb-majoitus lieveilmiöineen on noussut ongelmaksi. Puumalassa kuitenkin lyhytaikainen majoitus keskittyy vahvasti rekisteröityneisiin majoitusliikkeisiin, jotka toimivat vastuullisesti ja monet matkailuyrityksistä ovat sitoutuneita kestävään matkailuun. Alueellamme massaturismi ei ole ongelma ja päinvastoin matkailijoita kaivataan lisää. Puumala on edelläkävijä kestävässä matkailussa ja matkailun lieveilmiöitä pyritään ennaltaehkäisemään muilla keinoin kuin matkailuverolla.

-
- *Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä? Matkailuverosta voivat kärsiä pienet matkailuyrittäjät matkailijoiden valitessa toisen, verottoman kohteen. Matkailuvero voi nostaa matkan tai yöpymisen hintaa liiaksi, kun nykyisessä taloustilanteessa ostovoima on muutenkin heikentynyt ja näkyy kuluttajakäyttäytymisessä. Yrityksissä herättää huolta, että veron aiheuttamat lisäkustannukset päätyisivät matkailuyritysten maksettavaksi. On pelkona, että matkailijaveron myötä osa yhden yön majoittujista muuttuisi päiväkävijöiksi ja varaukset lyhentyisivät. Matkailijavero saattaisi siis johtaa koko kunnan kokonaismatkailutulon pienentymiseen. Uhkana on, että vero kannustaisi majoittumaan muualla kuin matkailukohteissa, jotka ovat veron soveltamisen piirissä ja lisäisi pienten majoitusyritysten hallinnollisista taakkaa kohtuuttomasti. Osa yrittäjistä näkee, että ainoa kohde, jossa veroa voisi harkita, on Airbnb. Harvoin hyötyihin lukeutuvat Airbnb:n vääristämän kilpailutilanteen ja hallitsemattoman lyhyt vuokraustoiminannon haittojen hillintä. Huomautamme, että nämä eivät ole suuressa roolissa alueellamme. Lähtökohtaisesti osa yrittäjistä pitää kannatettavana, että matkailijat rahoittavat käyttämänsä yhteistä infraa, mutta tässäkin veron kohdistaminen pelkästään majoitusyrityksiin nähdään ongelma, kun alueen matkailutulo kertyy useilta eri palvelusektoreilta.*
- *Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa? Mahdollisen alueellisen matkailuveron toteutuessa näemme erittäin tärkeänä, että kunnille jää päätösvalta, sovelletaanko matkailuveroa kunnan alueella ja harkintavalta, palveleeko veron käyttöönotto kestävän matkailun, paikallisten asukkaiden, yritysten tai elinvoiman tarpeita. Emme näe kokeiluluonteisenkaan veron tavoitteiden soveltuvan Itä-Suomeen, jossa matkailun tilannekuva on hyvin erilainen kuin esimerkiksi Lapissa. Mikäli kokeilu on välttämätöntä toteuttaa, matkailuveron tulee olla yleiskatteelista. Kuntatasolla tulisi sitoutua kuitenkin siihen, että matkailuverotulo kohdennetaan talousarviossa kestävää matkailua tukeviin kohteisiin. Esimerkkinä reitistöjen ylläpito tai hiilineutraalien matkaketjujen edistäminen.*

•

Lausuntoa: 3

Veron tavoite ja suuruus

- Veron tavoite ohjaa veromallin ja verotasojen valintaa. Matkailijaveron on muun muassa liitetty kestävä matkailun edistämiseen, joka on Suomen matkailustrategian mukaan yksi Suomen matkailun kehittämistavoitteista. Matkailijaveron määräytyy tyypillisesti matkustajakohtaisesti kiinteän euromäärän perusteella per yö tai prosenttiosuutena yöpymisen hinnasta.
- Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijaveron otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?
- Mitä kestävä matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta? *Puumalan kunta on sitoutunut Visit Finlandin vastuullisen matkailun periaatteisiin. Puumalan luonto on ainutlaatuinen. Meille puhdas Saimaan vesistö ja pilaantumaton ympäristö on elinehto. Haluamme vaalia ja suojella kaunista luontoamme myös tulevia sukupolvia varten. Puumala on hakenut Visit Finlandin vastuullisen matkailun merkkiä ensimmäisenä Saimaan alueella. STF-merkki on matkailualueille suunnattu ohjelma, jonka avulla pystymme systemaattisesti ja pitkäjänteisesti kehittämään kestävä matkailua. Visit Puumala on koonnut yhteisen vastuullisuus sateenvarjon alle kaikki Sustainable Travel Finland -merkin saaneet paikalliset yritykset lisäten näin Puumalan tunnettuutta kestävä matkailukohteena. Emme näe alueellista matkailuveroa välttämättömänä näiden tavoitteiden edistämiseksi. Olemme yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa onnistuneet kiitettävästi tavoitteiden edistämiseksi nykyisen verotuksen puitteissa.*
- Minkä suuruinen matkailijaveron olisi perusteltu? *Emme ota tässä vaiheessa kantaa veron suuruuteen. Kunnan halutessaan käyttöön ottamalla verolla voisi olla tietyt rajat, joiden puitteissa kunta voi veron suuruuden määrittää.*

•

Lausuntoa: 1

Veron soveltamisala

- Veromallin osalta tulee ratkaistavaksi, minkä tyyppisiä yöpymisiä se koskisi. Tunnistettuja erilaisia majoitusmuotoja ovat esimerkiksi hotellit, aamiaismajoitukset, alustapalvelujen kautta tapahtuva lyhyt vuokraus (AirBnB, Booking, muut alustat) muut yksityisten majoittajien suorailmoitukset, leirintäalueet, vierasvenesatamat ja risteilyalukset. Lähtökohtaisesti yöpymisiin

kohdistuva matkailijavero koskisi sekä ulkomaisia että kotimaisten matkustajia yhdenvertaisesti.

- Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua? *Paikallisten yrittäjien näkemysten mukaan mahdollisen veron tulisi kohdistua ainoastaan Airbnb-tyyppiseen lyhyt vuokraukseen. Vero heikentäisi vastuullisesti toimivien rekisteröityneiden majoitusliikkeiden toimintaedellytyksiä ja lisäisi hallinnollista taakkaa. Emme näe veroa tarpeellisenä myöskään leirintäalueiden, vierasvenesatamien tai risteilyjen osalta alueellamme.*

•

Lausuntoa: 4

Veron alueellinen soveltaminen

- Veron suuruuden perusteista, verovelvollisuudesta ja oikeusturvasta on säädettävä lailla. Veron käyttöönotto voidaan kuitenkin jättää tietyn kunnan harkintavaltaan. Tällöin kansallinen lainsäädäntö toimii puitelainsäädäntönä, jossa asetetaan reunaehdot kunnissa sovellettaville matkailijaveroille. Valmistelun kuluessa arvioidaan, minkälaisia valinnanmahdollisuuksia verolainsäädännössä on mahdollista jättää kuntien harkittavaksi.
- Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa? *Kyllä ehdottomasti.*
- Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)? *Puumalassa tämä ei ole tarpeen.*
- Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina? *Tämän tulisi olla mahdollista kestävän matkailun näkökulmasta.*
- Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot. *Kunnalla tulisi olla oikeus määritellä alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.*

•

Lausuntoa: 1

Verotuotto

- Veron tuotot voitaisiin lähtökohtaisesti tilittää veroa soveltavalle kunnalle. Suomessa verotulot ovat yleiskatteellisia ja niiden kohdistaminen tiettyihin kohteisiin ei ole yleensä ollut mahdollista. Tämä tarkoittaisi sitä, että lainsäädännössä verolle ei voitaisi osoittaa tiettyjä käyttötarkoituksia. Kunnat

voivat kuitenkin itse talousarviomenettelyssään kohdentaa verotuloja vastaavat määrät haluamiinsa kohteisiin.

- Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Lausuntoa: 1

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

- Matkailijaverossa verovelvollisia ovat usein majoituspalveluja tarjoavat toimijat, jotka tilittävät veron läpikulkueränä joko valtiolle tai kunnalle. Nykyisistä verotusratkaisuista mallia voitaisiin esimerkiksi hakea oma-aloitteisista veroista, kuten arvonnäköveroista tai valmisteveroista.
- Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Lausuntoa: 5

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

- Ensimmäisessä työvaiheessa pyritään tunnistamaan, minkälaisia alustavia vaikutuksia matkailijaverolla olisi niin valtakunnallisesti kuin alueellisesti. Tästä taustaa varten voit esittää tässä näkemyksiä ja taustatietoja matkailun merkityksestä Suomelle. Voit kuvata sanallisesti ja numeraalisesti esimerkiksi yöpymisen määriä tai matkailun tuomia vero- ja muita tuloja kunnalle. Huomaathan, että voit lisätä kyselyn loppuun myös liitteenä esimerkiksi selvityksiä tai tutkimuksia.
- Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille? *Matkailulla on Puumalassa erittäin suuri merkitys työllistäjänä ja elinvoiman kannalta. Puumalan rekisteröidyissä majoitusliikkeissä oli yhteensä 33 996 yöpymisvuorokautta vuonna 2024. Puumalan kunnan alueellinen välitön matkailutulo vuodelta 2023 oli 6,803 milj. euroa. Matkailun kokonaisvaikutukset nousivat 8,96 miljoonaan euroon.*
- Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan? *Katsomme, että matkailuvero heikentää Itä-Suomen ja Puumalan kilpailukykyä. Matkailijavero olisi negatiivinen tekijä kunnan matkailumäärien ja vetovoiman kannalta.*
- Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?
- Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena? *Näemme ongelmallisena, jos kunnat ottavat alueen sisällä matkailijaveron käyttöön eri tavoin. Tämä voi vääristää*

kilpailutilannetta alueiden ja kuntien kesken, minkä vuoksi alueellinen koordinaatio olisi tarpeen.

- Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin? *Matkailuvero aiheuttaa ylimääräistä hallinnollista työtä, järjestelmien ja hallinnon kustannukset tulee ottaa arvioinnissa huomioon.*

•

Lausuntokohtia: 1

Muut huomiot

- Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

•

Lausuntokohtia: 1

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

- Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.